

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

19 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
 Președinte – Petru Ursache,
 Judecători – Petru Moraru și Nadejda Toma,
 examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 27 mai 2014, declarat de inculpatul

Mardari Sergiu Pavel, născut la 08 aprilie 1977, originar și locuitor al s. Popeasca, r-nul Ștefan Vodă, cetățean al R. Moldova;

*Termenul de examinare a cauzei:**Instanța de fond: 02.05. – 13.06.2012;**Instanța de apel: 28.11.2012- 27.02.2013;**Instanța de recurs: 23.10.2013- 25.02.2014;**Instanța de apel: 02.04.- 27.05.2014;**Instanța de recurs: 10.10.- 19.11.2014;*

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Slobozia din 13 iunie 2012, Mardari Sergiu a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. *În fapt*, instanța de judecată a constatat, că Mardari Sergiu, la 25 februarie 2012, aproximativ la ora 20⁰⁰, aflându-se la domiciliul său situat în s. Popeasca, r-nul Ștefan Vodă, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unei neînțelegeri neînsemnate cu fiul său minor Mardari Severian, născut la 02 septembrie 2001 și anume dorind să se răzbune pe faptul că fiul s-a adresat față de el brutal, devenind agresiv și avînd scopul de a-i cauza leziuni corporale, a luat de jos un scaun pe care l-a aruncat în feciorul său, lovindu-l în regiunea frontală, cauzîndu-i, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 023/D din 16.03.2012, leziune corporală gravă, periculoasă pentru viață.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpat și de către reprezentantul legal al părții vătămate Mardari Veronica.

3.1. Inculpatul în apel a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile sale să fie reîncadrate în baza art. 157 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse fără privațiune de libertate, deoarece nu a avut scopul cauzării leziunilor corporale grave, fiindcă relațiile cu membrii familiei sale sunt bune.

3.2. Reprezentantul legal al părții vătămate Mardari Veronica în apel a solicitat repunerea în termen a apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate în baza art. 156 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse non-privative de libertate, deoarece comportamentul fiului său Severian a generat comportamentul inculpatului, care în momentul comiterii infracțiunii era în stare de afect.

Inculpatul este un bun familist, crește și întreține șase copii minori, iar lipsa soțului se răsfrânge negativ asupra educației și întreținerii copiilor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 27 februarie 2013, au fost admise apelurile declarate, casată sentința în partea stabilirii pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mardari Sergiu a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea soluției sale instanța de apel a reiterat, că vinovăția inculpatului a fost confirmată cu certitudine prin toate probele administrate și anume: depozițiile inculpatului Mardari Sergiu, a părții vătămate Mardari Severian, a martorului Tîrziu Vasile, procesul-verbal de consemnare a plîngerii verbale din 25 februarie 2012 a reprezentantului legal al părții vătămate, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25 februarie 2012, raport de expertiză medico-legală nr. 023/D din 16 martie 2012, fiind concluzionat că părții vătămate minore i-a fost cauzată o vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață (f.d. 19).

Astfel, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, încadrînd acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 62 alin. (2), 75, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise și de toate circumstanțele pe care apelantul le-a invocat în apel, personalitatea inculpatului, caracteristica pozitivă de la locul de trai, lipsa antecedentelor penale, atitudinea părții vătămate față de pedeapsa stabilită, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, de comportamentul acestuia de pînă la comiterea infracțiunii și după comiterea infracțiunii, lipsa circumstanțelor agravante, circumstanțe atenuante fiind faptul că a recunoscut vina și se căiește de cele comise, prezența a șase copii minori în familia inculpatului, iar după comiterea infracțiunii, acesta a întreprins măsuri pentru a micșora gradul prejudiciabil al faptei comise, a anunțat salvarea și poliția despre starea gravă a victimei, pe tot parcursul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, astfel, instanța de apel a considerat necesar de stabilit inculpatului o pedeapsă mai blîndă, sub formă de închisoare, iar în baza art. 79 Cod penal, sub limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, pe un termen de 1 an, care este o pedeapsă echitabilă și suficientă pentru corectarea inculpatului.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece instanța de judecată la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

În acest sens, recurentul a invocat că, la stabilirea pedepsei inculpatului instanța de apel a ignorat prevederile alin. (3) art. 79 Cod penal, care prevede că în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimumul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracțiunea săvîrșită.

Astfel, în cazul dat, infracțiunea prevăzută de dispoziția art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal prevede, limitele pedepsei de la 5 la 15 ani închisoare, infracțiunea care

conform prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal, se clasifică ca infracțiune deosebit de gravă, iar două treimi calculate din termenul minim de 5 ani, constituie 3 ani și 4 luni, prin urmare, instanța de apel nu era în drept să-i aplice o pedeapsă mai mică decât termenul prevăzut.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 februarie 2014, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată în latura stabilirii pedepsei decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

La adoptarea soluției date, instanța de recurs a reținut că, instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei și nu a luat în considerație că infracțiunea săvârșită de inculpat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, conform prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal, se clasifică ca infracțiune deosebit de gravă care prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 15 ani; prima instanță a constatat în fapt că infracțiunea a fost săvârșită de inculpat în urma consumului de alcool; potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 023/D din 16 martie 2012, inculpatul i-a cauzat victimei (fiului său) vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață (f.d. 19) și în final i-a stabilit inculpatului pedeapsa minimă prevăzută de sancțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, pe când, conform art.79 alin. (3) Cod penal, *în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracțiunea săvârșită.*

Prin urmare, instanța de apel stabilind inculpatului pedeapsa cu aplicarea art. 79 Cod penal, 1 an închisoare, nu a acordat deplină eficiență principiilor de individualizare a pedepsei în raport cu circumstanțele cauzei și, ca urmare a ajuns la o concluzie pripită, precum că pedeapsa minimă stabilită inculpatului este echitabilă în raport cu fapta săvârșită, termenul de fapt fiind calculat greșit, contrar prevederilor alin. (3) art. 79 Cod penal.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 27 mai 2014, au fost respinse ca depus peste termen, apelul declarat de reprezentantul legal al părții vătămate minore, Mardari Veronica și ca nefondat, apelul inculpatului Mardari Sergiu, cu menținerea sentinței fără modificări.

7.1. La rejudecarea cauzei, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală a menționat că, prima instanță corect a ținut cont de gradul și caracterul pericolului social al infracțiunii, personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante (*căința sinceră, 6 copii minori la întreținere, caracteristica pozitivă, fără antecedente penale*), de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, fiind respectate prevederile art. 7, 61, 75, 76 Cod penal.

Totodată, instanța de apel, cu trimitere la prevederile pct. 14 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel” a concluzionat că, la stabilirea pedepsei inculpatului Mardari S. de 3 ani și 6 luni închisoare, instanță de judecată corect a ținut cont de prevederile art. 79 alin. (3) Cod penal, care expres prevăd că mărimea pedepsei stabilite de instanța de judecată cu aplicarea art. 79 Cod penal, în nici un caz nu poate fi sub limita minimă generală prevăzută de legea penală.

Pentru infracțiuni deosebit de grave în privința persoanelor adulte, pedeapsa nu poate fi mai mică de 2/3 din minimumul pedepsei prevăzute de Codul penal, pentru infracțiunea săvârșită.

Deci, infracțiunea prevăzută de dispoziția art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal, prevede limitele pedepsei de la 5 la 15 ani închisoare, infracțiune care conform prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, se clasifică ca infracțiune deosebit de gravă.

În cazul dat 2/3 din termenul minim 5 ani, al închisorii prevăzut de dispoziția art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal, constituie 3 ani și 4 luni închisoare, respectiv pedeapsa care urma a-i fi aplicată inculpatului Mardari S. de către instanța de fond, nu trebuia să fie mai mică de 3 ani și 4 luni, din care temeiuri rezultă corectitudinea pedepsei aplicate de către Judecătoria Slobozia inculpatului, de 3 ani și 6 luni închisoare cu respectarea legislației în vigoare.

7.2. Referitor la apelul reprezentantului legal al părții vătămate minore, Mardari Veronica, instanța de apel a reținut că, acesta este tardiv deoarece a fost declarat abia la 26.11.2012, necătînd la faptul că la data adoptării sentinței (13.06.2012) părțile au fost înștiințate despre faptul că sentința este cu drept de apel la Curtea de Apel Bender în termen de 15 zile, mai mult, în cererea de apel enunțată, nu a fost specificat, care au fost motivele întemeiate care au determinat reprezentantul legal să declare apel abia peste 5 luni de la pronunțarea sentinței.

8. Inculpatul Mardari S., fără a invoca vreun temei din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărîri prin care acțiunile lui să fie recalificate din prevederile art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal în cele ale art. 156 Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă non privativă de libertate, deoarece la momentul săvîrșirii infracțiunii se afla în stare de afect, provocată de comportamentul părții vătămate minore.

9. Procurorul, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat solicitînd respingerea acestuia, deoarece dezacordul cu soluția adoptată de instanța de apel referitor la modalitatea de apreciere a probelor nu constituie o eroare de drept care poate servi drept temei pentru casare a hotărîrii atacate.

10. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul conchide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală.

Cu toate că inculpatul nu face trimitere la vre-un temei de drept, acesta invocă dezacordul său cu încadrarea acțiunilor sale, astfel în recursul declarat se semnalează temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, și anume, *faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Colegiul constată că, motivul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Instanța de recurs menționează că, prin sentința Judecătoriei Slobozia din 13 iunie 2012, Mardari Sergiu a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Nefiind de acord cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, inculpatul a contestat sentința, solicitând reîncadrarea acțiunilor sale din prevederile art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal în cele ale art. 157 Cod penal.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 27 februarie 2013, a fost admis apelul declarat din alte motive decât cele invocate de apelant, casată sentința în partea stabilirii pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care Mardari Sergiu a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Ulterior hotărîrea instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar doar de procuror, în latura stabilirii pedepsei, ceea ce denotă faptul că inculpatul Mardari S. a fost de acord cu soluția instanței de apel în privința încadrării juridice a acțiunilor sale.

Deci, argumentele inculpatului Mardari S. invocate la pct. 8. al prezentei decizii sunt neîntemeiate, din motiv că prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 februarie 2014 „*a fost dispusă rejudecarea cauzei de către aceiași Curte de Apel Bender în latura stabilirii pedepsei*”.

Astfel, instanța de apel a rejudecat cauza în conformitate cu prevederile art. 436 Cod de procedură penală, normă, care prevede că pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii, iar cînd hotărîrea este casată numai la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărîrea a fost casată.

Prin urmare, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014, adoptată în corespundere cu prevederile art. 436 Cod de procedură penală, urma să fie contestată de inculpat, doar în latura stabilirii pedepsei.

La capitolul individualizării pedepsei, Colegiul penal concluzionează că, instanța de apel corect a menținut sentința, or, instanța de fond, la compartimentul stabilirii pedepsei, pe deplin a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 79 alin. (3) Cod penal.

În temeiul celor expuse, Colegiul conchide că temeiul invocat de recurent nu și-a găsit confirmare din punct de vedere al prezenței erorii de drept, ce ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul rejudecării hotărîrii adoptate la caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. În conformitate cu art. 432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Mardari Sergiu Pavel*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 27 mai 2014, în propria cauză penală, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată la 22 decembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Petru Moraru

Nadejda Toma